

de 15 - 45° C arasında çoğalarak her iki buçuk saatte iki misli artmaktadır. Yukarıda bildirilen bakterileri kullanmak suretiyle, binlerce ton kalıntı petrol içeren bir süpertanker, 2 - 3 gün içinde tamamıyla temizlenebilmektedir.

Bu teknikle takriben 700 ton bakteri kültürü elde edilmekte ve sonuç olarak ta bundan, proteinden zengin bir hayvan yemi olarak yararlanılabilmekte ve ortalama 300 ton kadar, tümüyle emülsiyon halinde ve kolayca yenilebi-

len bir besin elde edilmektedir. Bu şekilde tankerin kuru doklarda hatırı sayılır bir para ödeyerek uzun süre beklemesi önlenmekte ve gemi, yükünü boşaltarak dönüş esnasında ve safra suyu ile dolu olduğu dönemde bakterilerle bu temizleme tekniği kolayca uygulanabilmektedir. Tüm bu işlemlerde kullanılacak bakterilerin başlıca gereksinmesi ise yeter miktarda nitrogen bileşikleri ve fosfatlar ile gerekli iç vantilasyon olmaktadır.

BİLİMSEL VAHŞET

Y. Müh. Aydın SEZGİNER

Belgeler geçtiğimiz 3000 yılda iki milyona yakın tek nüsha el yazması kitabın yakılarak veya yağma edilerek yok edildiğini kanıtlamaktadır. Eylemciler, her gerici gibi, yaptıklarının kütleleri daha mutlu edeceğine içten inanıyorlardı. Matbaa'nın icadı, kitap yakanları artık eskilerin zavallı bir taklitçisi haline soktu, ancak kitap yakmak gericiliğin simgesi olarak kaldı.

Cengiz Han 1226'da yönetimi oğullarına bıraktığı sırada "yenenlerin güvenliği ancak yenilenlerin yok edilmesiyle sağlanır" derken yanılıyordu ve yanılığının bedeli tarihten silinen koca bir imparatorluk oldu.

İnsanlar tarih yazmaya başladıktan beri düşmanlarının yok edilmesi kadar, onların düşünceleri ve düşünce yapıtlarının da yok edilmesi gereğinin bilinci içindeydiler. Bu bilinç zalim yöneticileri, kendilerini haklı buldukları bilimsel bir vahşete yöneltti.

İnsanları toplu olarak bulup yok etmek oldukça zor olmasına rağmen onların düşünce yapıtları genellikle büyük kitaplıklarda toplu olarak bulunuyordu.

Kitap yok etmenin en kolay yolu yakmaktır. Bugün yazı gereci olarak yanmaz kil tablet kullanan Mezopotamya uygarlığına ait oldukça geniş bilgimiz var. Fakat görkemli Mısır uygarlığından günümüze dek çok az bilgi kaldı, çünkü Mısırlıların yazı gereçleri yenebilen papirüs yaprakları idi. Ne var ki, İ.Ö. 663 yılında kurulan ve 25.000 kil tableti içerdiği bilinen Asurbanipal'in Ninova kitaplığını yanmaz olması bile kurtaramamıştır. Bu kitaplığın yarısından çok azı müzelerdedir, gerisi yok olmuştur.

Büyük İskender İ.Ö. 333 yılındaki savaşlar sonucu Perslere karşı o kadar fazla öç alma

duygusu içindeydi ki, onun bilime saygısı ve güzel sanatlara sevgisi Persepolis kitaplığının yakılma emrini vermesine mani olmadı. 12 bin dana derisi üzerine altın harflerle yazılı 2 milyon mısralık İran destanları bu kitaplığın ufak bir parçasıydı ve tümüyle yok oldu.

Çin İmparatoru Ts'in Che Hoang Ti İ.Ö. 213'de "Bilginin insanlığa kötülük getirdiği nedeniyle Çin tarihinin en önemli eserlerini yaktırdı. İmparator içtenlikle insanların mutluluğu için çalıştığına inanıyordu. 2200 yıl sonra bu inancı paylaşanlar aramızda dolaşmıyorlar mı?

İ.Ö. 146 yılında yakılan Kartaca kitaplığının öyküsü çok sonralara ulaşır, çünkü Romalılar bu zengin kitaplığı yakmadan önce en iyi parçalarını Roma'ya taşıdılar. O sırada Roma kitaplığı Makedonya'dan taşınmış kitaplarla kurulmuş ve 21 yaşında idi. Daha sonra İ.Ö. 88 yılında Atina'da o güne kadar bilinen en zengin özel kitaplık olan Psitratüs koleksiyonu, İ.Ö. 48 yılında Sezar'ın emriyle yakılan 700.000 papirüs tomarlık İskenderiye kitaplığının seçilmiş parçaları ve İmparatorluğun dört bir yanından gelen yapıtlar bu kitaplığı oluşturmuştur. 24 Temmuz 410 tarihinde Roma'yı alan Vizigot Kralı Alarik I şehri 3 gün yağma etti ve yıktı. Bu olay insanlığın bir daha yerine koyamayacağı Roma kitaplığı ile, Roma da

çok meşhur özel koleksiyonlar gibi bilgi hazinelerinin sonu oldu.

Modern takvimin başlangıç tarihine kadar yok edilen kitaplıklar şöyle sıralanabilir:

I.Ö. Yılı	Kitaplık Adı	Yeri
625	Asurbanipal Kitaplığı	Ninova
333	Persepolis Kitaplığı	İran
213	Çin Kitapları	Çin
146	Kartaca Kitaplığı	Kartaca
88	Psitratu Koleksiyonu	Atina
75	Apollo Kitaplığı	Yunanistan
54	Efes Kitaplığı	Anadolu
48	İskenderiye Kitaplığı	Mısır
42	Bergama Kitaplığı	Anadolu

Bunlardan ülkemizde bulunan Efes kitaplığı tam olarak yok edilmedi. Ermiş Paulus Efes kitaplığının yalnız garip olaylardan bahseden kitaplarını yaktırdı. Bu kitapları kim seçti? Bu garip olaylar neler idi? Bunların yanıtı yok.

Efes ucuz atlattığı bu bilimsel vahşetten sonra Celsus ve Diana tapınağı kitaplıkları olmak üzere iki çok önemli kitaplığa kavuştu ama İsa'dan sonra 263 yılında Gotların saldırısında bunlardan tek yapıt bile kurtulamadın yandı.

Bergama kitaplığı ise 200.000 tomar papirüsü içeriyordu. Sezar'ın yaktığı İskenderiye kitaplığını tekrar kurmak için İmparator Antoninus tarafından sevgilisi Kleopatra'ya armağan edildi. Bu görkemli armağan İ.S. 273 yılında İskenderiye Kitaplığında yanan yarım milyon yapıtın içindedi.

İskenderiye Kitaplığını ikinci defa yakanlar bir bilim ve fikir merkezi olan İskenderiye'deki beğenmedikleri düşünce akımlarını ortadan kaldırmak isteyen Hristiyanlardı. Denilebilir ki tarih boyunca karşıt düşünceleri yıkmak için kitapları bilinçli bir yöntemle yok eden ve uygarlık tarihinde en büyük karanlık noktaları yaratan Hristiyan Kilisesi idi. Onlar da İmparator Hoang Ti gibi insanlığın mutluluğu için çalıştıklarına içtenlikle inanıyorlardı.

Kilise, inançları yolunda acımasızdı. 1209 yılında Albano Piskoposu Kardinal Henri, Maria Magdalena Kilisesine sığınan 7000 yenilmiş dindaşı için Haçlı ordularına şu emri veriyordu.

— Hepsini öldürünüz! İnançlı kullarını Tanrı öbür tarafta ayırır.

Böyle düşünen ve bu emri uygulayan için kitap yakarken ayırım yapmayı istemek olanaksızdır.

İskenderiye Kitaplığının yok olmasını yakınlarındaki Mısır Serapis Tapınağı Kitaplığının 391 yılında yakılması izledi.

VII. yüzyılda bir Kelt Papazı İrlanda'da dinsiz olduğu için 10.000 dana derisi yaptı yaktı. 1094'de Kordoba kitaplığı yağma edildi. 1109'da Haçlılar Trablus kitaplığında 100.000 el yazması kitabı yaktılar. 1250'de Papalık emriyle Fransa'da Kathar Mezhebi kitapları yakıldı.

Bilim yobazlarının bu sorumsuz eylemleri yanında görev yapma amacıyla kitap yakan hristiyan misyonerler de dünyanın en önemli yapıtlarını yok ettiler.

1562'de Güney Amerika'da Maya uygarlığına ait kitapları yakan İspanyol Papazlar, 1566'da Muz kabuklarına yazılı İnka Antolojilerini yakan Pachacuti hep görev yapma amacını güdüyordu. Hele Polonezya adalarında Eski Polonezya yapıtlarını yakan Rahip Eugene Eyraud dünyayı önemli bir takım belgeden yoksun bıraktıktan sonra oturup hristiyanlık hakkında kitap yazdı. Bu sırada takvimler 1872'yi gösteriyordu.

Doğu dünyası da böylesine yok edilen yapıtların öyküleri ile doludur. 646'da Arap orduları İskenderiye kitaplığını bir kere daha yaktılar. Cengiz Hanın 1221'de Gürgençte 10 büyük kitaplığı yakması, Bağdat'da Darülhikme'nin 1258 Moğol saldırısında yağma edilmesi, Rus Çarı Korkunç İvan'ın özel olarak topladığı çok kıymetli kitaplığın dağılması insanlığın en önemli kayıplarındandır.

Avusturya Milli Kitaplığının dağılması 1526 da Osmanlı ordularının Budapeşte'yi işgaline bağlanırken Alman kütüphaneleri 30 yıl harpleri nedeniyle yağmaya uğruyordu. Ancak çağ değişmiştir, önemli bir olay olmuş Matbaa icat edilmiştir. Buraya kadar yazılanlar Matbaanın bulunmasının ne kadar önemli ve özellikle düşünce yapıtlarının ölmezliği yönünden ne denli yararlı olduğu hakkında bir fikir verebilir.

Artık kitap yakanlar yüzlerce kopyası olan kitapları yakabiliyorlardı. VIII. yüzyılda Polonezya yazıtlarının başına gelenlerle Uardan'da Peter Sicard isimli bir papazın yaktığı bir yığın tarihi papirüs düşünce yapıtlarının gelmemesine giden son örnekleri oldu.

Yüzyılımızda kitap yakmak artık düşünceyi yok etme amacını değil, düşünceye saldırma amacını güder. Hitlerin meydanlarda yaktırdığı binlerce kitap bir gösteriden ileri gidemedi hatta saldırdığı fikirleri güçlendirdi.

Dikta rejimleri artık düşünce yapıtlarını yasaklamak veya yok etmekle bir sonuç alama-